

**81. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2023**

MVM

Farmācijas muzejs

I.Cīrule

I.Vilistere

LATVIJAS UNIVERSITĀTES APTIEKAS MATERIĀLAIS MANTOJUMS FARMĀCIJAS MUZEJĀ

“ Savulaik aptieka katrā pilsētā bija nozīmīgs medicīniskās un sabiedriskās dzīves centrs, kam piedienēja vieta tieši pilsētas sirdī, līdzās rātsnamam, bet pats aptiekārs bija ievērojams cilvēks” /Jānis Stradiņš/

Latvijas Universitātes aptiekas asistenu istaba

*Centrālā aptiekas pārvaldnieks
(1928-1942) H. Treijs, kreisajā
pusē farmācijas maģistrs
Artūrs Neilands*
Fotogrāfs Krišs Rake. Rīga.
1930. gadi.
Fotopapīrs. 11,7 x 17,6 cm
Paula Stradiņa Medicīnas
vēstures muzejs, MVM 29207
Ff 3746.

Latvijas Universitātes aptiekas dibināšana

1919. gadā, nodibinot Latvijā nacionālo augstskolu, tajā atvēra arī Ķīmijas fakultātes Farmācijas nodaļu Rīgā, Kronvalda bulvārī 4.

1923. gada 23. februārī nodibināja augstskolas aptieku kā prakses vietu studentiem Rīgā, Elizabetes ielā 63.

- Latvijas Augstskolas aptieka (1923);
- Latvijas Universitātes aptieka (1924-1940);
- Latvijas Valsts Universitātes aptieka (1940-1941);
- Universitātes aptieka (1941-1944)

Latvijas Universitātes aptiekas pārvaldnieki

- provizors **Fricis Dekmeiers** (1881-1960) līdz 1924.gadam
- provizors **Aleksandrs Krīgers** (1888-1951) līdz 1928. gada maijam
- provizors **Hugo Freijs** (1887-1960) līdz 1944. gadam

Amats LU aptiekā	Darbinieka vārds, uzvārds	Alga Ls	Nodarbināts LU aptiekā kopš
Pārvaldnieks	Provizors Hugo Freijs (1887-1960)	540,-	23.II1923
Laborante-analītiķe	Farmācijas maģistre Alvīne Lidurts (2893-?)	450,-	1.I 1929
Laborante	Farmācijas maģistre Malvīne Baumanis (1904-1980)	450,-	1.XI 1928
Kontroliere	Farmācijas maģistre Herta Riekstiņš (1902-?)	410,-	1.V 1929
Kontroliere	Farmācijas maģistre Milda Markovs (1903-?)	400,-	1.III 1924
Receptāre	Farmācijas maģistre Lūcija Krauze (1904-?)	375,-	26.XI 1931
Receptāre	Farmācijas maģistre Vilma Gailāns (1902-?)	400,-	1.VII 1929
Rokpārdevējs	Farmaceita asistents Jānis Kundziņš (1907-?)	350,-	XI 1930
Rokpārdevēja	Farmaceita asistente Regīna Pilsētnieks (1912-?)	275,-	1931
Farmaceita palīgs	Farmaceita asistente Alvīne Zariņš (?)	300,-	1.V 1924
Farmaceita palīgs	Farmaceita asistente Mirdza Kibilds (?)	250,-	1.V 1937
Kvalifikante	Farmaceita asistente Leontīne Miķelsons (1912-?)	250,-	1.XII 1939
Kvalifikants	Farmaceita asistents Aleksandrs Pakuls (1906-1997)	250,-	27.V 1941

Latvijas Universitātes aptiekas juku laiki

- 1940. gada decembrī LPSR Tautas Komisāru Padomes lēmums par Latvijas Universitātes aptiekas pakļaušanu Veselības aizsardzības Tautas komisariātam
- 1941. gada 8. martā Latvijas Valsts Universitātes aptiekai pārtrauc apgādi, jo aptieka neietilpst Galvenās Aptieku pārvaldes tīklā
- 1941. gada 27. jūnijā Latvijas Universitātes aptieka atsāk normālu darbu, jo padomju vadība pamet Rīgu
- 1944. gada rudenī padomju okupācijas rezultātā aptiekas darbība pārtraukta

Latvijas Universitātes aptiekas iekārtojums kā uzskates līdzeklis farmaceitu apmācībā

- Latvijas Universitātes aptiekas mēbeles, iekārtas, ārstniecības līdzekļi pēc saimnieciskās darbības pārtraukšanas palika Farmācijas nodaļā kā uzskates līdzekļi studentu apmācībā
- 1949. gadā PSRS Augstākās izglītības ministrija izdeva pavēli Farmācijas nodaļu pievienot Medicīnas fakultātei.
- 1951. gada februārī LSRS Ministru Padomes lēmums dibināt uz LVU Medicīnas fakultātes bāzes Rīgas Medicīnas institūtu
- Farmācijas nodaļas inventārs tika nodots RMI Farmācijas fakultātes bilancē

Latvijas Universitātes aptieka

Mēbeles Farmācijas muzeja
ekspozīcijā.

MVM 1055/1-12A

Foto: *F64*

Latvijas Universitātes aptiekas priekšmetu nodošana Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejam

- **1963.** gadā RMI Farmācijas fakultātes Zāļu formu tehnoloģijas katedras vadītājs Viktors Šķilters (1896-1977) nodeva muzejam institūta norakstītās Latvijas Universitātes aptiekas gatavotās zāles, higiēnas priekšmetu iepakojumus, signatūras, etiķetes.
- **1966.** gadā muzeja krājumā uzņēma Latvijas Universitātes aptiekas leti, 2 asistentu galdus, 4 skapjus, 5 plauktus, etiķešu skapīti, svarus, porcelāna un stikla stāvtraukus, galda tintnīcu
- **1967.** gadā - Latvijas un ārzemju ražotāju starpkaru periodā ražotās zāles, koka krokodīlu, autoklāvu, spirta lampiņu, sienas pulksteni
- Kopā no 1963. līdz 1979. gadam Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja krājumā uzņēma **903** Latvijas Universitātes aptiekas priekšmetus

Latvijas Universitātes aptieka

Skapis ārstniecisko tēju glabāšanai

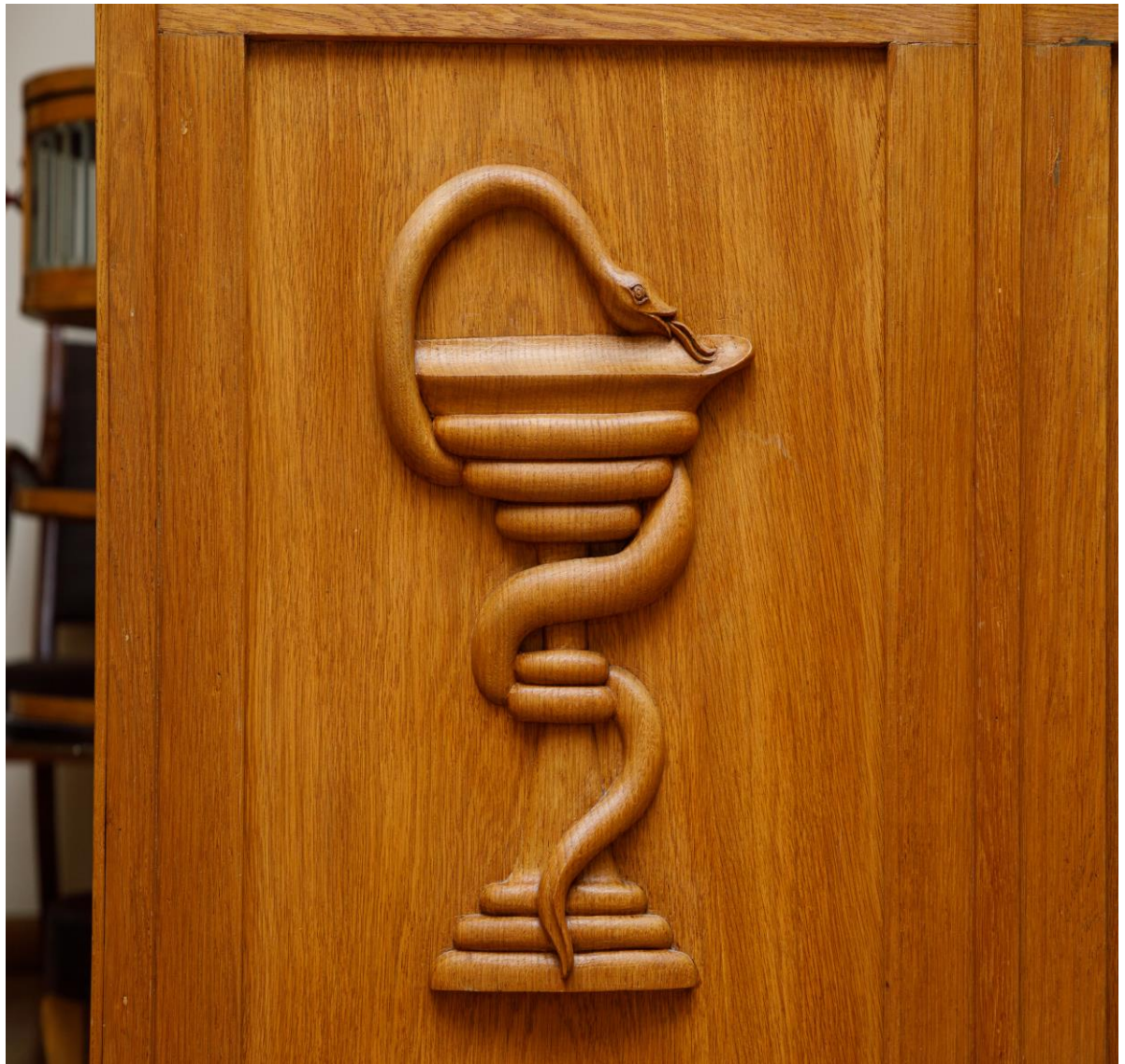
MVM 1055-8 A Foto: F64

Latvijas Universitātes aptieka

Aptiekas letes fragments

MVM 1055-1 A Foto: F64

Latvijas Universitātes aptieka

Aptiekas stāvtrauki

MVM 1060/1-76 A Foto: F64

Latvijas Universitātes aptieka

Aptiekas asistenta darba vieta

MVM 1055-12 A Foto: F64

Latvijas Universitātes aptieka

Pēc receptēm gatavotās zāles

MVM 27422/1-3 A

Foto: *Valdis Ošiņš*

Latvijas Universitātes aptieka

Kosmētika

MVM 251/1-3 A

Foto: F64

Latvijas un ārzemju zāļu ražotāji starpkaru periodā

Eikert, Marshall & Co ķīmiski farmaceitiskā fabrika Rīgā, Volgundes ielā 42/43

Farmazans ķīmiski farmaceitiskā laboratorija Rīgā, Pulkveža Brieža ielā 4

Gruning, Mag.W., farmaceitiskā laboratorija Rīgā, Ganību dambī 21-a,

Latvijas Universitātes Serumstacija Kleistos

Medfro ķīmiski farmaceitiskā fabrika, Prov. Z. Fronckevičs, Rīgā, Ķieģeļu ielā 3

Pharmacon, Cand.pharm.O.Baltakmens ķīmiski farmaceitiskā laboratorija Rīgā, Tiltas ielā 22

Putniņš, P., farmaceitiskā laboratorija Rīgā, Matīsa ielā 21 u.c.

Bayer Leverkusen, Leverkūzene;
Beiersdorf, P. & Co., Hamburga

Boehringer & Soehne G.m.b.H.,
Manheima; **Byk-Guldenwerke Chemische Fabrik**, Berlīne

E. Merck, Darmštadte

F. Hoffmann-La Roche&Co A.G.,
Bāzele

Knoll A.-G., Ludvigshāfene

Laboratoires Fournier Frères, Parīze

Schering A.-G., Berlīne

u.c.

Latvijas Universitātes aptiekas priekšmeti Farmācijas muzeja ekspozīcijā

Kopš 1990. gada daļa Latvijas Universitātes aptiekas iekārtas izstādīta Farmācijas muzeja (dib. 1987) ekspozīcijā "Farmācijas attīstība Latvijā". Tajā apskatāmi apmēram 150 priekšmeti: mēbeles, stāvtrauki, ierīces zāļu gatavošanai, gatavās Latvijas un ārzemju ražotāju zāles.

Paldies par uzmanību!

**81. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2023**